

Insulinpumpe til børn med type 1-diabetes

Dansk Selskab for Diabetes i Børne- og ungdomsalderen

Overlæge Birthe S. Olsen & 1. reservelæge Jesper Johannesen

Insulinpumpebehandling har gennem mange år været et etableret behandlingstilbud til voksne med type 1-diabetes, mens kun meget få børn og unge har fået tilbuddet. I en dansk undersøgelse fra 2003 fandt man, at i alt 142 voksne patienter i Danmark med type 1-diabetes på det tidspunkt blev behandlet med insulinpumpe, mens ingen børneafdelinger angav at behandle børn med insulinpumper [1].

Antallet af insulinpumpebehandlede børn er gennem de seneste år steget støt i mange lande, og i øjeblikket behandles nu ca. 50% af de norske og svenske børn med type 1-diabetes med insulinpumpe.

Forbedre blodsukkerkontrol og livskvalitet

I de senere år er der kommet resultater fra flere insulinpumpeundersøgelser med børn og unge. De fleste undersøgelser har dog ikke været randomiserede. I nogle af undersøgelserne har man påvist et fald i glykeret hæmoglobin (HbA_{1c}) og hypoglykæmifrekvensen, mens man i andre ikke har kunnet påvise det. Fælles er dog, at man i de fleste undersøgelser finder en signifikant bedre livskvalitet ved pumpebehandling [2]. På landets største børnediabetesambulatorium i Glostrup gennemførtes i 2005 et projekt blandt 6-12-årige børn. I projektet påviste man signifikant bedre blodsukkerkontrol og mindre blodsukkerudsving ved insulinpumpebehandling end ved konventionel behandling. I undersøgelsen påviste man også signifikant bedre livskvalitet i pumpegruppen, og alle børn valgte at fortsætte med insulinpumpebehandling [3].

Nuværende status

Dansk Selskab for Diabetes i Børne- og ungdomsalderen (DSBD) bestyrelse har netop spurgt de danske børneafdelinger om brug af insulinpumper, og kun på fire afdelinger er

man endnu ikke kommet i gang med behandlingen. **Figur 1** viser udviklingen i insulinpumpebehandling af børn og unge i perioden 2002-2006. Det skal anføres, at 18 af de unge nu er overgået til voksenmedicinske afdelinger. Der er altså i de seneste år sket en markant stigning i antallet af børn, der behandles med insulinpumpe. I 2006 blev der på landsbasis behandlet 192 børn og unge med insulinpumpe, hvilket svarer til ca. 10% af den totale population med diabetes i aldersgruppen 0-16 år.

Indikationer for påbegyndt pumpebehandling var: Uacceptabel (risikofyldt) blodsukkerkontrol (høj HbA_{1c}), svingende blodsukker trods intensiv insulinbehandling, mange uforklarlige hypoglykæmitilfælde, Dawn-fænomen, stikkefobi, dårlig livskvalitet, forældreønske.

Nationalt undervisningsmateriale

DSBD har i det seneste år løbende drøftet insulinpumpebehandling af børn og unge. For at opnå ensartede nationale retningslinjer har DSBD nedsat en arbejdsgruppe, der primo 2007 vil udarbejde et udkast til et fælles nationalt undervisningsprogram for patienter og behandlere. Insulinpumpebehandling er et teamanliggende, og DSBD opfordrer derfor pædiatriske pumpeteam til at deltage i de allerede eksisterende kurser i insulinpumpebehandling for behandlere.

Overvågning af behandlingskvaliteten

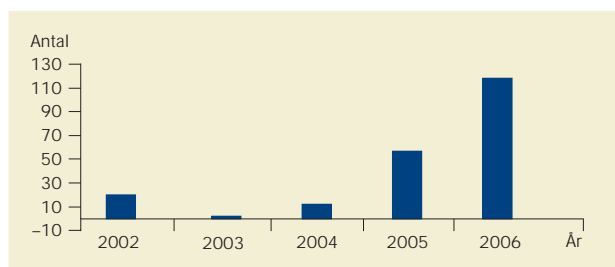
Det er vigtigt at kunne dokumentere effekten af insulinpumpebehandling. Ud over den løbende, almindelige overvågning af diabetesbehandlingen af børn og unge, der har fundet sted siden 1996 via det Danske Register for Børne- og Ungdomsdiabetes, vil insulinpumpebehandlingen fremover blive særligt registeret. Baggrunden for dette er, at man vil søge at identificere de personer, der har særlig gavn af insulinpumpebehandling.

Korrespondance: Birthe S. Olsen, Børneafdeling L, Glostrup Hospital, DK-2600 Glostrup. E-mail: bsuo@glostruphosp.kbhamt.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet

Litteratur

1. Kirsten Nørgaard. Anvendelse af insulinpumper i Danmark. Ugeskr Læger 2003;165:2380-2.
2. Weinzimer SA, Swan KL, Sikes KA et al. Emerging evidence for the use of insulin pump therapy in infants, toddlers, and pre-school-aged children with type 1 diabetes. *Pediat Diabet* 2006;7(suppl. 4):15-9.
3. Olsen BS, Meldgaard M, Mortensen HB. Insulin pump treatment in children with type 1 diabetes. *Pediat Diabet* 2006;7:53.

Figur 1. Antal påsatte insulinpumper hos børn og unge, 2002-2006.